

føre en reduktion i pågældendes kontingent til foreningen eller på anden måde have en reel indflydelse på foreningens dispositioner. Lovforslaget synes ikke at indebære sådanne garantier. ... Som forslaget fremtræder ... synes der at foreligge en reel risiko for, at det ikke realiserer sin egen målsætning: at gøre det frivilligt for det enkelte organisationsmedlem, om han eller hun vil støtte et partipolitisk arbejde gennem sit medlemskab og fagforeningskontingent.«²³⁾

Forslagsstillerne finder, at lovgivningen fra 1990 bør ændres, så den i fremtiden kan give reelle garantier for, at støtten til politiske partier over kontingenter gøres frivillig.

6. Fagbevægelsens og arbejdsgiverorganisationernes forhold til medlemmer og partier

Også i fremtiden bør arbejdsmarkedets forhold i videst muligt omfang afgøres ved forhandling og indgåelse af overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter frem for ved politiske diktater fra Folketinget eller EU. Men det skal være den enkelte arbejdstagers fri ret at afgøre, hvem der bedst varetager vedkommendes politiske interesser.

Fagbevægelsens historiske og snævre tilknytning til Socialdemokratiet har bevirket, at afstanden mellem fagbevægelsens ledere og den enkelte lønmodtagers interesser er blevet stor. Der er i dag blandt fagbevægelsens almindelige medlemmer en udbredt skepsis over for fagbevægelsens rolle og eksistensberettigelse. Fagbevægelsens tvangsudskrevne økonomiske bidrag til partipolitisk arbejde er en medvirkende årsag.

Fagforeningerne skal ikke kun sørge for bedre løn og arbejdsvilkår. De skal også opretholde en dialog med medlemmerne om alle sider af fagligheden og arbejdslivet, bl.a. videreuddannelse og kompetenceudvikling, arbejdsmiljø, medansvar, tiden efter arbejdslivet m.v. Alt dette er vigtigt, ligesom fagbevægelsen – som andre interesseorganisationer – naturligt skal gøre sin indflydelse gældende gennem en løbende dialog med regeringen og Folketinget.

Dansk Folkeparti finder, at det er nødvendigt for fagbevægelsen at omdefinere sine opgaver, hvis den vil undgå at miste opbakningen fra arbejdspladserne og engagementet fra sine medlemmer. Fagbevægelsen bør se i øjnene, at en meget stor del af den organiserede arbejdskraft i dag ikke tilslutter sig Socialdemokraterne. Store dele af fagbevægelsens medlemmer vælger i dag andre politiske partier, og de fleste ønsker at se fagbevægelsen helt frigjort fra partipolitiske bindinger.

Tilsvarende synspunkter gør sig gældende for erhvervsorganisationerne. De skal varetage faglige og

erhvervsmæssige interesser, men det er ude af trit med en nutidig demokratiopfattelse, når erhvervsorganisationer opretholder millionbidrag til Venstre og Det Konservative Folkeparti. Ovenfor er redegjort for, hvor stor en andel § 3, stk. 5-støtten udgjorde af partiernes samlede indtægt. For S' og K's vedkommende var resultatet, at i valgår kommer mere end halvdelen af disse partiers indtægter i form af § 3, stk. 5-støtte, og i andre år 30-40 pct. af de samlede indtægter. Mange vil sikkert mene, at S og K i virkeligheden modtager en form for kunstigt åndedræt. De to partier får aldrig en chance for at bevise, om de har styrke og energi nok til at eksistere i deres egen og deres medlemmers ret, medmindre loven ændres og tvangsbidragene fjernes.

7. Tidligere politiske initiativer

Både den offentlige og den private partistøtte har været diskuteret adskillige gange i Folketinget siden midten af 1960'erne, hvor tilskud til kontormedarbejdere indførtes. Sidst spørgsmålet blev debatteret i Folketinget, var i 2001. Her fremsatte SF forslag til folketingsbeslutning om frivillig støtte til politiske partier.«²⁴⁾ Formålet med forslaget var at sikre, at partier, der ønsker at modtage den offentlige partistøtte, kun kan modtage denne, »såfremt partiet har sikret sig, at medlemmerne af de pågældende foreninger personligt på en tilmeldingskupon har tilkendegivet, at de er indforstået med, at støtten gives på deres vegne«. Endvidere indebar forslaget, at partierne ikke måtte modtage mere end 20.000 kroner fra en bidragsyder om året.

I bemærkningerne til forslaget anførte SF bl.a.:

»I det danske demokrati er det en selvfølgelighed, at det enkelte menneske har ret til personligt og frit at tage stilling til, hvilket politisk parti vedkommende ønsker at støtte. Det følger også heraf, at det er unfair at bringe mennesker i en situation, hvor de økonomisk kommer til at bidrage til at støtte partier, de slet ikke ønsker at støtte. ... Derfor må det tilsvarende være grundprincippet i frivillig støtte til politiske partier, at den enkelte selv aktivt har sagt til og markeret et ønske om at yde støtte.«

Flere ordførere var under førstebehandlingen indstillet på, at foreninger skulle gå fra et frameldingsprincip til et tilmeldingsprincip. Både Birthe Rønn Hornbech (V) og Svend Aage Fauverholdt (DF) udtalte sig således til støtte for tilmeldingsprincippet:

Dansk Folkeparti og Enhedslisten har i flere spørgsmål til beskæftigelsesministeren og justitsministeren forsøgt at få oplyst regler for partistøtte i andre demokratiske lande.«²⁵⁾